
[2025-89-RE](#)

Causa 2025-89-RE

(Calvó Casal i d'altres c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 583-2025. Recurs d'empara

Sentència del 19 de gener del 2026

BOPA núm. 6, del 28 de gener del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 d'octubre del 2025, per la representació processal dels Srs. Amadeu Calvó Casal i Jaume Calvó Boronat, de la Sra. Núria Boronat Gomà, i, de les societats Assegurances Generals, SA i Carlemany, SA, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 6 i del 16 d'octubre del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a l'accés a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, i, per la infracció del principi de legalitat i del principi general del Dret segons el qual *lex specialis derogat lex generalis*, del principi de seguretat jurídica i del d'interdicció de tota arbitrarietat, reconeguts a l'article 3.2 de la Constitució, de les garanties processals, així com en el seu vessant del dret a la defensa i dels principis de contradicció, d'audiència bilateral i d'igualtat d'armes, reconeguts també a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que

declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en l'incident de nul·litat, que s'anul·lin per extensió totes les resolucions dictades en el procediment concursal des de l'aute del 26 de novembre del 2019, i, que s'adoptin les mesures per restaurar plenament els drets fonamentals lesionats dels recurrents, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Així mateix, atès que com que el 28 d'octubre del 2025, es procedirà a la subhasta d'un bé immobiliari, sol·licita que el recurs sigui admès amb efectes suspensius, ja que en cas contrari se'n podrien derivar conseqüències de difícil o d'impossible reparació;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de novembre del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de desembre del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Vist que el magistrat, Sr. Pere Pastor Vilanova, va plantejar la seva inhibició en aquesta causa, la qual va ser acceptada pel Ple del Tribunal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 27 de juny del 2023, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual nomenava com a administrador judicial del procediment de cessació de pagaments i fallida de les societats Assegurances Generals, SA i Carlemany, SA, i de la seva extensió als Srs. Amadeu Calvó Casal, Núria Boronat Gomà i Jaume Calvó Boronat, al saig, Sr. Xavier Granyó Ribes, el qual havia d'actuar sol o conjuntament amb l'administrador judicial ja nomenat, l'Autoritat Financera Andorrana (AFA).

El saig s'havia d'encarregar de dur a terme totes les operacions necessàries que es trobessin relacionades particularment amb l'extensió personal del procediment concursal als Srs. Amadeu Calvó Casal, Núria Boronat Gomà i Jaume Calvó Boronat (inventari de béns dels mateixos; exequàtur a Espanya per determinar els seus béns i drets; assegurament de l'import corresponent per una vida digna al Sr. Amadeu Calvó Casal i a la Sra. Núria Boronat; centralització pel cobrament dels lloguers de les unitats immobiliàries de la seva propietat; lloguer d'un terreny al Tarter; verificació de les societats on tenen participació "*i, si escau, actuacions ...*"), així com, tots aquells actes de liquidació dels béns de les societats Assegurances Generals, SA i Carlemany, SA, que l'AFA, en tant que liquidadora, segons les disposicions de la Llei 12/2017, li pugui delegar, i tot això, a fi de vetllar pel bon resultat del procés de liquidació en profit dels creditors compareguts en aquest procediment concursal.

1.2. La representació processal dels recurrents va formular un incident de nul·litat contra aquesta decisió, i, el 10 de juliol del 2025, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar un aute que acordava no admetre a tràmit aquest incident de nul·litat.

1.3. La representació processal dels recurrents va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 6 d'octubre del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que decidia no admetre a tràmit aquest recurs d'apel·lació.

1.4. La representació processal dels recurrents va formular una petició d'aclariment respecte de la fermesa del nomenament del saig i de les seves funcions, i, el 16 d'octubre del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que no donava lloc a aquesta petició.

1.5. El 24 d'octubre del 2025, la representació processal dels recurrents va interposar un recurs d'empara contra els autes del 6 i del 16 d'octubre del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a l'accés a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, i, per la infracció del principi de legalitat i del

principi general del Dret segons el qual *lex specialis derogat lex generalis*, del principi de seguretat jurídica i del d'interdicció de tota arbitrarietat, reconeguts a l'article 3.2 de la Constitució, de les garanties processals, així com en el seu vessant del dret a la defensa i dels principis de contradicció, d'audiència bilateral i d'igualtat d'armes, reconeguts també a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents en empara indiquen que la resolució recorreguda és l'autè del 27 de juny del 2023, dictat per la Secció Civil 1 de la Batllia, la qual, segons el seu parer, infringeix l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a causa de la infracció dels principis de legalitat (*lex specialis derogat lex generalis*), de seguretat jurídica i d'interdicció de tota arbitrarietat -article 3.2 de la Constitució-, així com del dret a la defensa i dels principis de contradicció, d'audiència bilateral i d'igualtat d'armes.

- En primer terme, exposen que l'autè de la mateixa Secció de la Batllia que inadmet l'incident de nul·litat, i que va ser confirmat per la Sala Civil infringeix els drets a un procés degut i a la jurisdicció, perquè tot i inadmetre l'incident, entra en el fons de l'afer.

- En segon terme, assenyalen que la imparcialitat judicial queda compromesa, ja que existeix una contradicció entre la forma i el contingut de la decisió, per la privació del debat contradictori i per l'aparença d'una decisió predeterminada.

- En tercer terme, consideren que es vulneren els drets a un procés degut i a la jurisdicció, a causa d'una errada en la interpretació i en l'aplicació de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials.

- En quart terme, assenyalen que la decisió dels tribunals ordinaris d'interpretar que l'autè del 27 de juny del 2023 no és ferm, ni definitiu, infringeix els drets a un procés degut i a la jurisdicció.

- En cinquè terme, manifesten que s'ha vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva en dues instàncies, establert a l'article 41.1 de la Constitució. Així, sostenen que s'han infringit el dret a obtenir una resolució ajustada a Dret i el principi de legalitat, així com el principi general segons el qual la llei especial deroga la llei general. També sustenten que s'ha produït la vulneració del dret fonamental a la defensa -article 10.2 de la Constitució i article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals- i dels principis de contradicció, d'audiència bilateral i d'igualtat d'armes. Així mateix, afirmen que s'han infringit els principis de jerarquia normativa -article 3.2 de la Constitució-, de seguretat jurídica, i, els drets d'accés a la justícia i a la defensa.

- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en l'incident de nul·litat, que s'anul·lin per extensió totes les resolucions dictades en el procediment concursal des de l'acte del 26 de novembre del 2019, i, que s'adoptin les mesures per restaurar plenament els seus drets fonamentals lesionats, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil argumenta que l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials regula l'incident de nul·litat contra les resolucions judicials no fermes i estableix que contra l'acte que inadmet o resol aquest incident no es pot interposar cap recurs, sense perjudici de poder plantejar la qüestió contra la sentència o la resolució definitiva.

- Declara que en aquest cas, l'acte objecte de la nul·litat no és una resolució ferma, ja que el caire de resolució definitiva només el presenta aquella que finalitza el procés o n'impedeix la continuació i aquest no és el cas.

- Per aquest motiu, no admet el recurs d'apel·lació presentat contra la inadmissió de l'incident de nul·litat.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal sosté que la desestimació del recurs d'empara és procedent per les raons següents.

- En primer terme, exposa que l'objecte del recurs d'empara és l'incident de nul·litat plantejat contra l'aute del 27 de juny del 2023, dictat per la Secció Civil 1 de la Batllia, mitjançant el qual es nomenava un administrador judicial de la fallida, decisió que no va ser impugnada en el moment oportú. Manifesta que l'incident va ser no idoni i extemporani i que l'aute recorregut no és una decisió ferma en el sentit de definitiva, com, entre d'altres, ha exigit el Tribunal Constitucional -veg. per ex. la causa 2023-20-RE. Així, només es considera definitiva aquella resolució que esgota el conjunt del procediment o aquella resolució que tingui un caràcter autònom.

- En segon terme, respecte de les altres qüestions del recurs d'empara, entén que aquestes preteses vulneracions no deriven de la resolució impugnada, sinó de la globalitat del procés de fallida sobre resolucions no impugnades o respecte de les quals no s'ha esgotat la via jurisdiccional ordinària prèvia, de forma que aquestes circumstàncies impedeixen un pronunciament del Tribunal Constitucional.

- Per aquests motius, el Ministeri Fiscal demana la desestimació d'aquest recurs perquè no s'ha vulnerat cap dels drets fonamentals al·legats pels recurrents.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulneri cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest recurs d'empara presenta dues qüestions que cal delimitar clarament. D'una banda, com indica el Ministeri Fiscal, els recurrents empen el recurs d'empara davant la inadmissió de l'incident de nul·litat contra l'aute del 27 de juny del 2023, dictat per la Secció Civil 1 de la Batllia, en què es nomenava un administrador judicial pel procediment de fallida, per tal d'introduir tot un seguit de qüestions -com poden ser la liquiditat de l'empresa, l'aplicació de la normativa d'assegurances o la valoració de l'empresa- que enllaça amb preteses vulneracions de drets fonamentals, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, de principis continguts a l'article 3.2 del mateix text o de principis

Quant a aquest primer grup de greuges continguts en el recurs d'empara, aquests no poden ser analitzats, ja que les resolucions que poden haver produït aquests presumptes greuges no han estat impugnades o, en tot cas, encara no ha finalitzat la via jurisdiccional prèvia ordinària, sense perjudici que es pugui impugnar la resolució definitiva que posi fi al procés de fallida. Allò que és clar, és que en relació amb aquestes impugnacions, les mateixes no porten causa de la resolució contra la qual es formula l'incident de nul·litat i, per tant, resten fora de l'objecte de coneixement d'aquest recurs d'empara, d'acord amb allò que preveu l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

D'altra banda, la segona qüestió consisteix en analitzar si l'aute del 27 de juny del 2023 esmentat és una resolució ferma, tal i com aquesta exigència ha estat interpretada per la jurisprudència constitucional o, pel contrari, el criteri de la jurisdicció ordinària que entén inviable la llera processal de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials s'ha de mantenir i el recurs d'empara ha de ser desestimat.

3.3. L'anàlisi de l'aute del 27 de juny del 2023, dictat per la Secció Civil 1 de la Batllia evidencia que el seu únic objecte era el nomenament d'un segon administrador judicial del procediment de cessació de pagaments i fallida de les societats i dels recurrents, el qual havia de dur a terme totes aquelles operacions necessàries que es trobessin relacionades particularment amb l'extensió personal del procediment concursal.

Per consegüent, el recurs d'empara només es pot cenyir a les vulneracions eventuais de drets fonamentals que s'hagin produït amb motiu del referit aute i, s'escau, de manera prèvia, analitzar si aquest aute mereix la condició de resolució ferma en el sentit de definitiva o, pel contrari, és una resolució interlocutòria o de tràmit i, en aquest cas, el recurs d'empara haurà de ser desestimat.

3.4. La doctrina d'aquest Tribunal Constitucional respecte de la interpretació i de l'aplicació constitucional dels articles 18 *ter* i *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials és reiterada. Entre moltes altres resolucions, (veg. l'aute del 8 de novembre del 2022, recaigut en la causa 2022-63-RE) hem declarat que:

"3.2. Es planteja una altra vegada davant d'aquest Tribunal la interpretació que cal atribuir als articles 18 ter i 18 quater de la Llei transitòria de procediments judicials, en la redacció atorgada pel Codi de procediment civil (Llei 24/2018, del 18 d'octubre).

La doctrina d'aquest Tribunal Constitucional sobre aquesta qüestió ha estat reiterada, vegeu per exemple l'autè del 14 de novembre del 2022, recaigut en la causa 2022-52-RE, l'autè del 17 de febrer del 2020, recaigut en la causa 2020-90-RE, i, l'autè del 19 d'octubre del 2019, recaigut en la causa 2019-66-RE, en el sentit d'interpretar l'article 18 quater en relació al concepte de resolució definitiva.

"3.3. En aquest cas, l'admissió del recurs d'empara només podria, en línia d'hipòtesi, trobar cabuda en el concepte de resolucions fermes dictades pel Tribunal Superior de Justícia.

No obstant això, existeix una reiterada doctrina d'aquest Tribunal, a l'empara de la interpretació dels articles 18 ter i 18 quater de la Llei transitòria de procediments judicials, que ha precisat que el concepte de resolució judicial ferma no solament requereix que es tracti d'una resolució que esgoti la via de la jurisdicció ordinària i que, per tant, no admeti més recursos que l'extraordinari de l'incident de nul·litat, sinó que, a més, ha de merèixer la consideració de resolució definitiva i no merament interlocutòria, entesa com aquella resolució judicial que posa fi al procés, ja sigui des del punt de vista substantiu o de fons, com des de l'òptica processal".

Si aquestes consideracions les transposem al cas que ens ocupa, s'ha de concloure juntament amb la jurisdicció ordinària que un autè que nomena un segon administrador judicial en un procediment de fallida no mereix la qualificació de resolució definitiva. En efecte, no posa fi al procés ni des de l'òptica substantiva, ni des de l'òptica processal, sinó que constitueix una mera resolució interlocutòria.

Per tant, aquest recurs d'empara ha de ser desestimat, sense perjudici que els recurrents puguin reproduir els seus greuges amb motiu de la resolució definitiva que es pugui dictar en el procediment concursal esmentat.

3.5. La desestimació del recurs d'empara comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent -arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal dels Srs. Amadeu Calvó Casal i Jaume Calvó Boronat, de la Sra. Núria Boronat Gomà, i, de les societats Assegurances Generals, SA i Carlemany, SA contra els autes del 6 i del 16 d'octubre del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs.
3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels recurrents, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 19 de gener del 2026.

Joan Manel Abril Campoy

President

Jean-Yves Caullet

Víctor Torre de Silva López de Letona

Magistrat

Magistrat